

C/2025/5544

24.10.2025

Motivering van de Raad: Standpunt (EU) nr. 6/2025 van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofgranulaat om verontreiniging door microplastics te verminderen

(C/2025/5544)

I. INLEIDING

1. Op 16 oktober 2023 heeft de Commissie bij de Raad en het Europees Parlement een voorstel ingediend voor een nieuwe verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen (hierna: verordening kunststofgranulaat), met bijzondere aandacht voor de manier waarop marktdeelnemers en vervoerders uit de EU en daarbuiten met kunststofgranulaat omgaan in alle stadia van de toeleveringsketen. Het voorstel maakt deel uit van de Europese Green Deal en bouwt voort op initiatieven van de Commissie zoals het actieplan voor de circulaire economie en het actieplan om alle verontreiniging tot nul terug te dringen.
2. De ontwerpverordening is gebaseerd op artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (gewone wetgevingsprocedure).
3. In het Europees Parlement is de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) aangewezen als bevoegde commissie voor dit dossier. Op 23 april 2024 heeft het Europees Parlement zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld.
4. Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Europees Comité van de Regio's hebben advies uitgebracht op respectievelijk 14 februari 2024 en 18 april 2024.
5. De Commissie heeft haar wetgevingsvoorstel en de bijbehorende effectbeoordeling op 14 februari 2024 gepresenteerd aan de Groep milieu. De Groep milieu heeft het voorstel verder besproken tijdens in totaal negen vergaderingen. Op 25 maart 2024 heeft de Raad (Milieu) een oriënterend debat gehouden over de voorgestelde verordening. Op 17 december 2024 heeft de Raad zijn algemene oriëntatie vastgesteld.
6. Vervolgens zijn er op 29 januari en 8 april 2025 twee informele politieke trialogen gehouden, die hebben geleid tot een voorlopig akkoord tussen de Raad en het Europees Parlement. Op 30 april 2025 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de compromistekst waarover tijdens de informele dialoog van 8 april 2025 voorlopige overeenstemming was bereikt, goedgekeurd.
7. Op 13 mei 2025 heeft de Commissie ENVI van het Europees Parlement voor deze compromistekst gestemd. Daarna heeft de voorzitter van de Commissie ENVI op 14 mei 2025 een brief aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers gezonden waarin hij verklaarde dat, indien de Raad zijn standpunt formeel aan het Parlement toezendt zoals het in de bijlage bij de brief staat, hij de plenaire vergadering zal adviseren het door de juristen-linguïsten bijgewerkte standpunt van de Raad in de tweede lezing van het Parlement zonder amendementen goed te keuren.

II. DOELSTELLING

8. De algemene doelstelling van de voorgestelde verordening kunststofgranulaat is om verplichtingen vast te stellen inzake de hantering van kunststofgranulaat om in alle stadia van de kunststofgranulaattoeleveringsketen verlies te voorkomen, met als doel het verlies van kunststofgranulaat tot nul terug te dringen. De verplichtingen zijn gericht op het voorkomen van verlies of morsen, insluit- en opruimingsacties, en zijn van toepassing op marktdeelnemers, vervoerders en zeeschepen.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

9. Het standpunt van de Raad in eerste lezing bevat elementen waarover de twee wetgevers overeenstemming hebben bereikt.
10. De categorieën waarop de verordening van toepassing is, worden uitgebreid zodat de verordening ook geldt voor reinigingsinstallaties en, vooral, zodat ook actoren die betrokken zijn bij het vervoer over zee van kunststofgranulaat, onder de verordening vallen. Zo worden verladers, marktdeelnemers, agenten en kapiteins van zeeschepen die een haven van een lidstaat verlaten of aandoen, onder het toepassingsgebied gebracht. Er worden verplichtingen vastgesteld voor het vervoer van kunststofgranulaat over zee (in vrachtcontainers), waaronder het waarborgen van hoogwaardige verpakkingen en het verstrekken van vervoers- en vrachtgerelateerde informatie, volgens de richtsnoeren van de Internationale Maritieme Organisatie.

11. Het voorkomen van het verlies van kunststofgranulaat is de belangrijkste doelstelling voor marktdeelnemers en vervoerders uit de EU en daarbuiten. De regels voorzien in een kader dat zegt wat er moet gebeuren bij accidentele verliezen, waarbij de focus ligt op opruimacties. Elke installatie die werkt met granulaat moet een risicobeheerplan met een reeks maatregelen opstellen. Het kan gaan om het beter verpakken of laden en lossen van granulaat, het opleiden van personeel, of het aanschaffen van de nodige apparatuur.
12. Wat de administratieve lasten voor marktdeelnemers en het minimaliseren van de daarmee gepaard gaande kosten betreft, en in overeenstemming met de vereenvoudigingsdoelstellingen voor kleinere ondernemingen, wordt de drempel voor ondernemingen, op basis waarvan bepaalde verplichtingen worden vastgesteld, vastgesteld op 1 500 ton gehanteerd kunststofgranulaat. Indien kleine, middelgrote en grote ondernemingen boven deze drempel zitten, moeten zij worden gecertificeerd. Kleine ondernemingen zullen aan minder strenge eisen worden onderworpen — zij moeten ten minste eenmaal een certificaat verkrijgen en daarna kunnen ze kiezen tussen een hernieuwde certificering of een eigen conformiteitsverklaring. Voorts zullen alle marktdeelnemers gebruik kunnen maken van vergunningen, het EMAS of het EMS om aan bepaalde verplichtingen uit hoofde van deze verordening te voldoen.
13. Om te zorgen voor een gelijk speelveld en voor verantwoordingsplicht en transparantie van alle vervoerders van kunststofgranulaat uit de EU en daarbuiten, moeten vervoerders van buiten de EU een gemachtigde vertegenwoordiger in de EU aanwijzen.
14. De verordening wordt 24 maanden na de inwerkingtreding van toepassing en de maritieme bepalingen worden 36 maanden na de inwerkingtreding van toepassing.

IV. CONCLUSIE

15. Het standpunt van de Raad bouwt voort op de hoofddoelstelling van het Commissievoorstel en komt volledig overeen met het compromis dat de Raad en het Europees Parlement, met steun van de Commissie, in de informele onderhandelingen hebben bereikt.
16. De Raad is derhalve van oordeel dat zijn standpunt in eerste lezing een evenwichtige weergave is van het resultaat van de onderhandelingen. Zodra de verordening is vastgesteld, zal deze de milieuschade door verlies en morsen van kunststofgranulaat in de Unie tot een minimum beperken zonder marktdeelnemers buitensporige administratieve lasten op te leggen.
